La Ferreria

L'Espunyola

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A la zona de Correà
Emplaçament Aproximadament al km 130,1 de la C-26, és al costat de la carretera.

Coordenades:

Latitud: 42.02634
Longitud: 1.72843
UTM Est (X): 394734
UTM Nord (Y): 4653483

Classificació

Número de fitxa 08078 - 77
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVI
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08077A002000350000HA
Fitxes associades:
Montanyà
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dv., 02/07/2010 - 02:00

Descripció

Aquesta masia es troba emplaçada en una àmplia zona planera que s'estén a llevant de la riera de l'Hospital, i al costat de la carretera de Berga a Solsona i Cardona, i a peu del camí ramader. La casa és de planta trapezoïdal amb annexes adossats als murs de més al nord i al del costat oest; consta de planta baixa, primera i sota-coberta, té teulada a dos vessants amb el carener paral·lel a la façana principal que és orientada cap al sud-est. L'estructura és bastida amb murs formats per carreus desbastats i algunes pedres irregulars, i a les cantoneres carreus rectangulars de mides més grans, i més o menys polits. En síntesi la casa està construïda en dues grans fases; conserva gran part de l'estructura originària que es correspon amb la zona nord-oest i interior de la casa, i una important ampliació que en suposà l'engrandiment de la casa pels costats sud i est, tot modificant les façanes principals de la casa. De fet, la majoria de les obertures es corresponen amb l'actuació d'ampliació de la casa, així a les façanes sud i est les obertures són realitzades amb maó massís, i també algunes de modificades a les altres dues façanes; també arran de les obres de rehabilitació actual s'han modificat algunes obertures, seguint però l'estil existent. Així a la façana sud-oest, a planta baixa, trobem al costat més de ponent tres obertures continues fetes amb arc de mig punt (al costat sud una obertura realitzada actualment), a planta primera quatre finestres distribuïdes regularment, i a planta golfes, al centre, una galeria tancada de tres obertures, en origen només eren dues, també d'arc de mig punt, tot fet amb maó. A la façana sud-est, trobem la porta principal d'accés és també en arc de mig punt fet amb maó i brancals del mateix material, a sobre dues obertures també amb llinda en arc, la resta són de llinda plana, tot en maó. A les façanes posteriors, a més de finestres amb contorn de maó, en trobem vàries amb llinda plana monolítica, muntants de carreus i ampit, tot en pedra ben tallada i polida, i alguna amb els angles treballats al biaix. A l'interior, passada la porta principal ens trobem amb la porta originària d'accés, és una gran portalada d'arc de mig punt amb dovelles i muntants de carreus tot en pedra ben tallada i polida. Sembla que aquesta primera estructura era una casa de tres crugies orientades perpendiculars a la façana, el mur del sud-est d'aquesta fase hauria estat substituït per pilars arran de l'ampliació de la casa. D'aquest període inicial, a més, es conserva una gran escala de pedra d'una sola tramada, molt singular, està formada per grans graons monolítics tant sols recolzats per un costat, en el mur de càrrega on estant encastats. També a l'interior, sobre la porta d'entrada, hi ha una part visible d'una antiga finestra. A l'exterior, al voltant de la casa hi ha annexes adossats, l'un és un pou, és al costat nord-oest i té planta de mig cercle, en aquesta façana hi ha una obertura (avui convertida en finestra) a través de la qual s'accedia a treure aigua directament des de l'interior de la planta primera.

Història

La ubicació de la masia és en un punt estratègic, a peu del camí ramader, a més en un indret molt proper al creuament de diverses direccions. Aquest emplaçament determinà la funcionalitat de la masia al llarg de molts segles, així consta que la casa havia estat hostal, punt de parada de la diligència, i lloc de comerç, i tal com indica el nom també ferreria. Segons informacions orals dels darrers moliners del Molí de Montanyà, recorden que pujaven des del molí a la Ferreria a ferrar cavalls o reparar estris segons convingués. Segons informacions facilitades pels propietaris, Mossèn Ballarà els va comentar que la casa consta documentada des del finals del segle XV.
La masia la Ferreria juntament amb el Pujol Vell, el Pujol Nou, el Molí de Montanyà i una altra masoveria que hi havia hagut propera al Mas Montanyà, havien format part de la mateixa propietat i eren considerades masoveries del dit Mas.
En el Capbreu de Torroella, Correà i Clariana datat entre el 1787 i el 1793, fet a ordres del Duc de Medinaceli, pres per Josep Thomasa Garrigó, notari de Cardona datat entre el 1789 i 1793 (ACA,Notarial, Cardona, Ca-1.046, fol. 39) hi figura que Joseph Boixadera i Subirana tçé la casa dita La Ferreria, i una peça de terra, la Coma del Castell.
Sorprèn la manca d'informacions documentals referides a la masia, ni tant sols en alguns documents d'època moderna que fan referència a la majoria de cases del municipi no hi apareix; potser ha sofert algun canvi en

la denominació que desconeixem.

